

Vrijednosti lijepog odnosa prema porodici i drugima

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Muhammed b. Ibrahim et-Tuvejdžiri

Prijevod:

Senad Muhić

Revizija:

Ersan Grahovac

2014 - 1435

IslamHouse.com

﴿ فضائل المعاشرات ﴾

« باللغة البوسنية »

محمد بن إبراهيم التويجري

ترجمة:

سناد موهيتش

مراجعة:

أرسان غراهوفاتس

2014 - 1435

IslamHouse.com

Vrijednosti lijepog odnosa prema porodici i drugima

Vrijednost održavanja rodbinskih veza

Allah Uzvišeni veli: *A rođaci su, prema Allahovoj Knjizi, jedni drugima preči. - Allah, zaista sve zna.* (El-Enfal, 75.)

Enes prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko želi da mu se nafaka poveća i produži životni vijek, neka pazi i redovno posjećuje rodbinu!**“¹

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ja sam Milostivi, Ja sam stvorio rodbinske veze (er-rahimu) i izveo sam ih iz ovog Mog imena (Er-Rahman), pa ko ih održava i Ja ću s njim veze održavati, a ko ih prekida i ja ću s Njim prekinuti.**“²

¹ Bilježi Buharija, br. 5986., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2557.

² Bilježi Buharija, br. 5988., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2554.

Abdullah b. Amr prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Nije istinski održavalac rodbinskih veza onaj koji ih samo održava, nego je to onaj koji ih ponovo uspostavlja, ako ih neko prekine.**“³

Vrijednost dobročinstva prema roditeljima

Allah Uzvišeni kaže: *Gospodar tvoj zapovijeda da se samo Njemu klanjate i da roditeljima dobročinstvo činite. kad jedno od njih dvoje, ili oboje, kod tebe starost dožive, ne reci im ni: Uh! - i ne podvikni na njih, i obraćaj im se riječima poštovanja punim. Budi prema njima pažljiv i ponizan i reci: Gospodaru moj, smiluj im se, oni su mene, kad sam bio dijete, njegovali! Gospodar vaš dobro zna šta je u dušama vašim: ako budete poslušni – pa, Allah će doista oprostiti onima koji se kaju.* (El-Isra, 23-25.)

Prenosi se da je Ibn Mesud upitao Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, o najdražem djelu Allahu, pa mu je Poslanik, kazao: „**Najdraže djelo je namaz u njegovom vremenu.**“ Zatim ga je upitao o najdražem djelu nakon namaza, pa mu je Poslanik kazao: „**Dobročinstvo prema roditeljima.**“ Potom ga je opet upitao o najdražem djelu

³ Bilježi Buharija, br. 5991.

nakon ova dva, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mu je kazao: „**Džihad na Allahovom putu.**“⁴

Vrijednost lijepog ophođenja prema roditeljima

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, je rekao: „**Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, došao je jedan čovjek i upitao ga: 'O Allahov Poslaniče! Ko je najpreči za moje lijepo druženje i ponašanje prema njemu?' On reče: 'Tvoja majka.' Čovjek tada upita: 'Ko poslije nje?' 'Tvoja majka', odgovori on. 'Ko poslije nje?', ponovo upita čovjek. 'Tvoja majka', ponovo odgovori Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Čovjek ponovo upita: 'Ko poslije nje?', a on tek tada reče: 'Tvoj otac!'**“⁵

Vrijednost održavanja veza sa prijateljima roditelja

Ibn Omer prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Jedno od najvećih dobročinstava jest da čovjek nastavi održavati vezu s onima koje je njegov otac volio i nakon što njegov otac umre!**“⁶

⁴ Bilježi Buharija, br. 527., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 85.

⁵ Bilježi Buharija, br. 5971., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2548.

⁶ Bilježi Muslim, br. 2552.

Vrijednost lijepog odnosa prema djeci i njihovog odgajanja

Aiša radijallahu 'anha veli: „**Jedne prilike je kod mene ušla žena i sa njom dvije kćeri, tražeći nešto, a ja nisam imala ništa drugo osim jedne hurme, pa sam je dala ženi, a ona ju je raspolovila i dala kćerkama, a sebi nije uzela. Zatim je ustala i otišla. Nakon toga je ušao Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pa sam ga o tome obavijestila, a on je kazao: 'Ko bude vodio brigu o ženskoj djeci, pa im čini dobro, ona će mu bti zaštita od Vatre.**“⁷

Usama b. Zejd kazuje: „**Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bi mene i Hasana uobičavao uzimati u krilo i govoriti: 'Allahu moj budi milostiv prema njima, jer i ja sam milostiv prema njima.**“⁸

⁷ Bilježi Buharija, br. 5995., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2629.

⁸ Bilježi Buhari, br. 6003.

Vrijednost onoga ko brine o siročetu

Sehl prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ja i staratelj jetima ćemo u Džennetu sbiti ovako.**” Pri tome je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, pokazao odvojeno od drugih prstiju srednji prst i kažiprst.⁹

Vrijednost brige o udovicama i nevoljnicima

Ebu Hurejre prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Onaj ko vodi brigu o udovicama i nevoljnicima je kao borac na Allahovom putu, ili kao onaj koji noću klanja, a danju posti.**“¹⁰

Vrijednost odgajanja kćerki

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Ko bude izdržavao dvije kćerke sve dok ne postignu punoljetstvo, doći će na Sudnji dan a**

⁹ Bilježi Buharija, br. 5304., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2983.

¹⁰ Bilježi Buharija, br. 5353., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2982.

ja i on ćemo biti poput ova dva.“ – pa je spojio svoja dva prsta.¹¹

Vrijednost dobročinstva prema svim stvorenjima

Allah Uzvišeni veli:

1. *I imetak na Allahovom putu žrtvuajte, i sami sebe u propast ne dovodite, i dobro činite – Allah, zaista, voli one koji dobra djela čine.* (El-Bekare, 195.)

2. *I Allahu se klanjajte i nikoga Njemu ravnim ne smatrajte! A roditeljima dobročinstvo činite, i rođacima, i siročadi, i siromasima, i komšijama, bližnjim, i komšijama daljnjim, i drugovima, i putnicima, i onima koji su u vašem posjedu. Allah, zaista, ne voli one koji se ohole i hvališu.* (En-Nisa, 36.)

Vrijednost održavanja veza sa komšijama

Aiša prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Džibril mi je toliko oporučivao dobročinstvo**

¹¹ Bilježi Muslim, br. 2631.

prema komšiji, do te mjere da sam pomislio da će komšija imati udjela u nasljedstvu.¹²

Ebu Šurejh prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Tako mi Allaha nije (pravi) vjernik, tako mi Allaha nije (pravi) vjernik, tako mi Allaha nije (pravi) vjernik!**“ Upitali su: „**Ko o Allahov Poslaniče?**“ A on odgovori: „**Onaj od čijeg zla nije miran njegov komšija.**“¹³

Enes b. Malik prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Niko od vas neće biti pravi vjernik sve dok ne bude želio svome bratu ili svome komšiji ono što želi i sebi.**“¹⁴

Vrijednost samilosti prema ljudima

Allah Uzvišeni kaže: ***Samo Allahovom milošću ti si blag prema njima; a da si osoran i grub, razbjegli bi se iz tvoje blizine. Zato im praštaj i moli da im bude oprošteno i dogovaraj se s njma. A kada se odlučiš, onda***

¹² Bilježi Buharija, br. 6014., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2624.

¹³ Bilježi Buharija, br. 6016.

¹⁴ Bilježi Buharija, br. 13., i Muslim, br. 45., i ovo je njegova verzija.

se pouzdaj u Allaha, jer Allah zaista voli one koji se uzdaju u Njega. (Alu Imran, 159.)

Džeriri b. Abdullah prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Allah se neće smilovati onome ko nije samilostan prema ljudima.**“¹⁵

Vrijednost dobročinstva prema rodbini koji su nevjernici ukoliko oni ne čine štetu muslimanima

Allah Uzvišeni kaže: *Allah vam ne zabranjuje da činite dobro i da budete pravedni prema onima koji ne ratuju protiv vas zbog vjere i koji vas iz zavičaja vašeg ne izgone – Allah, zaista, voli one koji su pravični.* (El-Mumtehana, 8.)

Prenosi se da je Esma bint Ebu Bekr kazala: „**U vrijeme Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, stigla mi je majka koja je bila mnogoboškinja, pa sam upitala Poslanika da li da održavam rodbinske veze sa njom, a on mi je odgovorio: 'Da, održavaj veze sa njom.'**“¹⁶

¹⁵ Bilježi Buharija, br. 7376., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2586.

¹⁶ Bilježi Buharija, br. 2620., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1003.

Vrijednost samilosti i blagosti prema vjernicima

Nu'man b. Bešir prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Vjernici su kao jedno tijelo. Ako jedan dio tijela boluje i drugi dijelovi mu se pridruže u bolu prolazeći kroz nesanicu i groznicu.**“¹⁷

Vrijednost lijepog odnosa prema ženama, djeci i slugama

Allah Uzvišeni kaže: ***O vjernici, i među ženama vašim i djecom vašom, doista, imate neprijatelja, pa ih se pričuvajte! A ako preko toga pređete i opravdanje prihvatite i oprostite, pa - i Allah prašta i samilostan je. Imanja vaša i djeca vaša su samo iskušenje, a u Allaha je nagrada velika; zato se Allaha bojte koliko god možete, i slušajte i pokoravajte se i milostinju udjeljujte - za svoje dobro. A oni koji budu sačuvani gramzljivosti, biće ti koji će uspjeti.*** (Et-Tegabun, 14-16.)

Ebu Hurejre, radijallahu 'anhu, prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Oporučujem vam dobro prema ženama, jer su,**

¹⁷ Bilježi Buharija, br. 6011., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1003.

uistinu, one stvorene od rebra. Najkrivlji dio rebra je na vrhu, i ako ga pokušaš ispraviti, slomit će se, a ako ga ne diraš, ono će ostati zakrivljeno, zato vam oporučujem da činite dobro prema ženama.¹⁸

Enes radijallahu 'anhu pripovijeda: „**Služio sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, deset godina i u tom periodu nikada mi nije kazao ni uh, niti me je upitao o razlogu zbog čega sam nešto uradio ili zbog čega nisam nešto uradio.**“¹⁹

Vrijednost vođenja brige o obavezama

Ibn Omer prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Svi ste vi pastiri i svi ćete biti odgovorni za svoje stado. Narodne starješine i poglavari su pastiri, pa će i oni biti odgovorni za svoje stado. Čovjek je pastir u svojoj porodici i biće odgovoran za svoje stado. Žena je pastir u kući svoga muža, pa će i ona biti odgovorna za svoje stado. Sluga**

¹⁸ Bilježi Buharija, br. 3331., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1468.

¹⁹ Bilježi Buharija, br. 6038., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 2309.

je pastir u imetku svoga gospodara pa će i on biti odgovoran za svoje stado.²⁰

Ma'kil b. Jesar prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kazao: „**Koji god čovjek preuzme odgovornost da se brine o nečemu, a zatim to pronevjeri neispunivši obaveze koje je preuzeo, pa umre, zabranjen mu je ulazak u Džennet.**“²¹

Vrijednost lijepog odnosa prema muslimanu, ispunjavanja njegovih potreba i skrivanja njegovih mahana

Allah Uzvišeni kaže: *i nastojte zaslužiti oprost Gospodara svoga i Džennet prostran kao nebesa i Zemlja, pripremljen za one koji se Allaha boje, za one koji, i kad su u obilju i kad su u oskudici, udjeljuju, koji srdžbu savlađuju i ljudima praštaju - a Allah voli one koji dobra djela čine.* (Alu Imran, 133-134.)

Prenosi se od Ibn Omera, radijallahu 'anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: „**Musliman**

²⁰ Bilježi Buharija, br. 893., i ovo je njegova verzija, i Muslim, br. 1829.

²¹ Bilježi Buharija, br. 7150., i Muslim, br. 142., i ovo je njegova verzija.

je muslimanu brat, ne čini mu nepravdu. Ko pomogne brata muslimana kad mu bude potrebno, Allah će njega pomoći kad mu bude potrebno. Ko sakrije mahane muslimana, Allah će sakriti njegove mahane na Sudnjem danu.²²

Ebu Se'id El-Hudri pripovijeda: „**Dok smo, jednom prilikom, bili na putovanju, došao je neki čovjek na svojoj jahalici i počeo bacati pogled desno - lijevo, pa je Resulullah sallallahu 'alejhi ve selleme rekao: 'Ko ima viška jahalicu, neka je dadne onome ko nema jahalice; ko ima viška putne opreme, neka je dadne onome ko je bez putne opreme.'** Potom je spomenuo od vrsta imetka ono što je spomenuo, tako da smo zaključili da niko od nas nema pravo na višak.“²³

²² Bilježi Buharija, br. 2442., i Muslim, br. 2580., i ovo je njegova verzija.

²³ Bilježi Muslim, br. 1728.